

До
Председателя на Научно жури
Колеж по туризъм- Благоевград

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Николина Попова-Димитрова,
член на жури в конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” по
професионално направление 3.9 Туризъм, научна специалност Алтернативен
туризъм, в съответствие с чл. 4 от ЗРАСРБ, чл. 57 (2) от ПП ЗРАСРБ и чл. 6 (2, 3)
ПРАСПУ, обявен в ДВ, бр. 49 от 20.06.2017 г.

Уважаеми г-н Председател на Научното жури,

Уважаеми членове на Научното жури,

Рецензията е изготвена в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото приложение. В нея последователно е извършена оценка на кандидата, на неговата учебно-преподавателска и научно-изследователска дейност

1. Данни за конкурса

Съгласно изискванията са приложени следните документи - копия на: ДВ с обявата за конкурса; дипломи за ОКС „магистър” № 007829/ 24.03.1980 г. , издадена от ВИИ «Карл Маркс» (сега УНСС); диплома № 32559/28.07.2008 г. за ОНС «доктор», издадена от ВАК при МС на РБ; автобиография; списък на публикации; копия и екземпляри от публикации; служебна бележка за учебна натовареност, издадена от НБУ.

Конкурсът е обявен съобразно изискванията на ЗРАСРБ.

По конкурса има един кандидат: д-р Георги Василев Георгиев

От направения преглед на представените документи във връзка с обявения конкурс за „доцент” **няма допуснати нарушения** по прилагането на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Колеж по туризъм- Благоевград.

Кандидат

По обявения конкурс за „доцент“, по професионално направление 3.9 Туризъм (Алтернативен туризъм), е представил документи само един кандидат - д-р Георги Василев Георгиев.

Рецензията е възложена с решение на Научно жури, сформирано със Заповед №258/14.08.2017 на Ректора на ЧВУ Колеж по туризъм- Благоевград.

Рецензията е изготвена в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ).

2. Данни за кандидата в съответствие със законовите изисквания

Д-р Георги Василев Георгиев е роден на 08.03.1951 г. в с. Пещерна, област Ловеч. Висшето си образование завършва през 1980 г. във ВИИ «Карл Маркс» (сега УНСС) с квалификация „магистър“ по специалност „ Организация и управление в промишлеността“. През 2008 г. ВАК при МС на РБ му присъжда ОНС „доктор“ по научна специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство“. Темата на дисертационния труд „Социални изгоди от хазартната дейност“ е съответства пряко на тематичната област на обявения конкурс.

Професионалната кариера на д-р Георги В. Георгиев е свързана с организационна, консултантска, управленска и други дейности в различни сфери на материалното производство и услугите- издателска, търговска, преподавателска и др. Част от нея е в хазартния сектор, а натрупаният практически опит е използван от кандидата в неговата преподавателска дейност. От 2010 г. той подготвя и води лекционни курсове по две дисциплини-„Хазартен туризъм“ и „Ловен туризъм“ в НБУ. Натрупаният опит е в тематични области, пряко свързани с научната специалност на обявения конкурс

Професионалният профил на д-р Георги В. Георгиев се допълва и от редица специализации в областта на организацията, управлението и контрола, проведени в чужбина - Австрия, Белгия, Великобритания, Германия, Русия, САЩ и много други страни.

Д-р Георги В. Георгиев е член на GREF – Форум на европейските хазартни регулатори, на IAGR – Световната асоциация на хазартните регулатори. Той е Председател на Държавната комисия по хазарта – редакционен съвет.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Лекционната дейност на кандидата за „доцент“ е с тематичен фокус върху алтернативния туризъм. Според представената служебна бележка д-р Георги В. Георгиев има необходимата аудиторна заетост в НБУ, където води лекционни курсове, както и влизашите в тях практически занятия в областта на специализираните видове туризъм. В ВЧУ Колѐж по туризъм –Благоевград д-р Георги В. Георгиев ще води два лекционни курса – „Хазартен туризъм“ и „Ловен туризъм“ в съответствие с обявения конкурс за „доцент“.

Мащабната практическа дейност, свързана с организацията, координацията, регулацията и надзора в секторите на хазарта и лова и риболова е предпоставка за високо ниво на преподавателската работа на д-р Георги В. Георгиев.

Реализирано е и необходимото условие за постигане на качество на обучението чрез разработването, от кандидата, на учебник и монографии - самостоятелни и в съавторство, в тематичната област на обявения конкурс за доцент.

Учебната дейност на кандидата отговаря на изискванията на чл. 27 (4) и чл. 1 от ЗРАСРБ и чл. 57а (2), т. 1 от ППЗРАСРБ.

4. Описание на научно - изследователската дейност на кандидата

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ д-р Георги В. Георгиев е представил Списък, съдържащ 5 раздела с 14 публикации, както следва:

- I. Дисертационен труд и публикации, свързани с дисертацията – 2 броя
- II. Монографии (самостоятелни) – 2 броя
- III. Монографии (в съавторство) - 1 брой
- IV. Учебници – 1 брой.
- V. Публикации в български периодични списания – 8 броя

Рецензентът приема за свързани с темата на обявения конкурс общо 12 заглавия, изключвайки дисертационния труд и свързаната с него публикация. Смятаме, че всички останали публикации имат пряка връзка с темата на конкурса.

Тъй като не е представен разделителен протокол за монографията в съавторство, рецензентът приема, че участието на автора е равностойно с това на другия автор.

Приетите за оценка публикации са с общ обем, надхвърлящ 1200 страници печатен текст.

В структурата на научните трудове най-голям е броят на публикациите в периодични списания и научни сборници. Те са с обем в диапазон между 4 – 14 страници, Липсват по-мощни изследвания с характер на студии, както и такива, свързани с международни и/или национални проекти в разглежданата област.

Статиите на кандидата са отпечатани в престижни списания („Икономически алтернативи“, „Образование“, „Панорама“ на МФ), а докладите от конференции – в сборници на утвърден университети и изследователски центрове (НБУ, Институт за приложни социално-икономически изследвания и продължаващо обучение и др.). Начинът на разпространение на тези издания ги прави достъпни до заинтересованите представители на академичната общност и бизнесът да се запознаят с тях.

5. Оценка на научно - изследователската дейност на кандидата

Основната и най-важната характеристика на голяма част от научните трудове на д-р Георги В. Георгиев е изразеният тематичен фокус в сфера със силно ограничен изследователски интерес, а именно хазартната дейност. Това обуславя, от една страна - пионерния им характер, а от друга- практическата им значимост, във връзка с държавната политика за развитие на подотрасъла на специализираните видове туризъм и нарастващото им предлагане в България, водещо до устойчиво позициониране на страната ни на международния туристически пазар.

Друга особеност на продукцията на кандидата за „доцент“- с подчертано сравнително предимство, е разработеният учебник по темата на конкурса, както и 3-те монографични труда в същата тематична област.

Посочените особености са от изключителна важност за бъдещата работа на д-р Георги В. Георгиев като преподавател и изследовател. Повечето от трудовете третираат важни и комплексни проблеми, свързани със създаването на ефективен и конкурентноспособен подотрасъл на специализирания хазартен и ловен туризъм в България.

Независимо, че кандидатът не е обобщил и посочил ясно основните тематични направления в Справката за приносния характер на трудовете си, според рецензента могат да бъдат обособени следните тематични направления, със съдържащите се в тях основни приноси на научната продукция:

Тематични направления - приноси

1. Устойчиво управление и диверсификация на туризма на регионално ниво (т. II от Списъка на научните трудове)

На база на систематизация и сравнителен анализ на съвременни теоретични представи е изведена концептуална рамка за устойчивост и диверсификация на туризма в контекста на протичащите съвременни иновации.

Обоснована е тезата за връзката между диверсификация, регионално развитие, устойчивост и идентичност на местния туристически продукт през призмата на различията при рисковете за развитие.

Очертани са основни направления за преразглеждане на политиките и механизмите за управление на туризма с отчитане на обуславящите ги рискове и макроикономически фактори. Те имат подчертан практико-приложен характер.

2. Регионалното развитие и политика в туризма (т. II от Списъка на научните трудове)

Въз основа на задълбочен критичен анализ на действащите нормативни уредби в туризма и в сферата на регионалното развитие в България са идентифицирани основни регулаторни проблеми. С практико-приложно значение са формулираните конкретни предложения за решаването на проблемите.

Обосновават се тези за необходимостта от преглед и прецизиране на механизмите за споделяне на инвестиционния риск, за необходимостта от структуриране на възможните форми на регионалния тематичен туризъм.

Анализирани са основните фактори, предопределящи характеристиките на регионалното управление на различните алтернативни форми за туризъм.

Лансираната идея за регионален туристически пазар и координирано управление с Македония и Гърция, в съответствие с туристическото търсене в района, е с практическа значимост.

3. Тематичен туризъм (т. II и т. IV от Списъка на научните трудове)

Направлението отразява трайния изследователски интерес и е пряко свързано с тясната област на специализация на кандидата. Авторът прилага емпиричен подход - проведено е проучване на динамиката на тематичния туризъм в район Рила-Пирин за периода 2001-2015г. Изведени са основни тенденции, посочени са конкретни проблеми и възможни решения за усъвършенстване на регионалното управление на различните алтернативни форми на туризма. Формулирани са конкретни насоки за балансирано развитие на тематичния туризъм в района, чрез приоритизирането на основните видове – културен, винен, ловен и хазартен.

Авторът обосновава централната роля на риска в диверсификацията и системния мениджмънт за постигане на ефективност на посредничеството при развитие на тематичния туризъм.

С методически характер са препоръките по отношение на методологичния подход и свързаните с него показатели и модели за развитие на алтернативните форми на туризма в района.

Регионалният подход към изследванията засилва конструктивния им характер;

4. Хазартната дейност и развитие на туризма (т. III и т. V от Списъка на научните трудове)

Авторът разглежда теоретичните аспекти на хазартната дейност и допълва общата дефиниция на играта, едновременно от позициите на играещ и съзерцател, като дейност - развлечение и изграждане, творчество и отдих и пр. С това обогатява теорията на туризма в областта на понятийно-терминологичния апарат. Дефинирани са социалните изгоди в хазарта - веднъж като остатъчни положителни социални ефекти на връзката „позитивно-негативно“, и втори път - като елемент на пазарния механизъм, свързан с възпроизводството на хазартен продукт с максимална обща положителна остатъчна полезност и др. Разработена е скала на хазартните потребности, която е с теоретична и практико-приложна стойност

Посочените приноси в теоретичен, методичен и практически план, в обособените четири тематични направления, доразвиват научното знание в областта на организацията и устойчивото управление на алтернативния туризъм, пречупени през призмата на регионалната специфика..

Приносите са лично дело на кандидата за «доцент». Библиографският апарат е ползван коректно. Не са констатирани недопустими взаимствания от други автори.

Цитирания

Не е предоставена справка за забелязани цитирания. Вземайки, обаче, предвид посочените приноси в изследователската продукция на д-р Георги В. Георгиев препоръчваме да се положат усилия представените разработки да намерят достъп до реномирани списания в страната и чужбина.

Пропуски

Независимо от установените приноси на кандидата, в рецензираните публикации са констатирани и редица пропуски. Те са свързани на първо място с:

1. Липса на публикации на чужд език.
2. Непрецизни формулировки на заглавията на редица от трудовете, неразкриващи ясно оригиналността на изследванията.
3. Недостатъчна яснота при формулиране на изследователските цели и задачи.
4. Необходимост от постигане на по-високо абстрактно теоретично ниво на анализ, съответстващо на съвременното ниво на познание в областта, респективно по-висока степен на систематизация на научните тези, хипотези и утвърдени теоретични постановки в разглежданата област.
5. Непознаване на трудовете на съвременни български автори, свързани с теоретични и методически аспекти на въпросите за регионалното развитие на туризма, специализираните видове туризъм и др.
6. Недостатъчно задълбочено и всестранно разглеждане на някои ключови понятия и термини, например, „туристически продукт“, туристически услуги“ без необходимата аргументация на изложените възгледи на автора
7. Справката за приносите не е достатъчно прецизна и генерализирана. Редица от посочените приноси по същество не са приноси с научен характер, а задължителни елементи на изследователския процес.

Независимо от посочените слабости, които са преодолими от доказания капацитет за развитие на кандидата, цялостната продукция свидетелства за изследователски усет към актуалните проблеми, свързани с областта на интерес от страна на кандидата, както и със способност за прилагане на конструктивен подход към проучванията,

превърщаш ги в инструмент за формулиране и прилагане на политика за устойчиво управление на алтернативния туризъм на регионално ниво.

Заключение

От направената проверка по представените материали за конкурса **нарушения в процедурата не са констатирани**. Спазени са изискванията на чл. 4 от ЗРАСРБ, чл. 57 (2) от ПП ЗРАСРБ и чл. 6 (2, 3) ПРАСПУ

Въз основа на запознаването с документите по конкурса и оценката на представените публикации могат да бъдат направени следните изводи:

1. В конкурса за „доцент” д-р Георги В. Георгиев е **единствен кандидат**;
2. Придобил е образователната и научна степен **“доктор”**;
3. Осигурена му е необходимата **аудиторна и извън аудиторна заетост**;
4. Чете пълни **лекционни** курсове по учебните дисциплини, пряко свързани с темата на обявения конкурс, в НБУ ;
5. **Представена и приета за оценка е достатъчна по обем, свързана с темата на конкурса, научна продукция**;

В своята съвкупност представените за рецензиране публикации съдържат **научно-приложни приноси**. Те се изразяват в доразвиване на теоретичното знание в областта на специализираните видове туризъм и в прилагане на конструктивен подход, очертаващ пътища за решаване на съществени проблеми, свързани с устойчивото управление на алтернативния туризъм при отчитане на регионалните му характеристики.

Общата ми оценка по критериите и показателите за учебната и научно-изследователска дейност показва, че д-р Георги В. Георгиев отговаря на **изискванията** на чл.29 и чл. 29 “б” от ЗРАСРБ и чл. 60 и чл. 61 от ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност **“доцент”** по професионално направление 3.9 “Туризъм”, научна специалност „Алтернативен туризъм“.

София,

21.09.2017 г.

Рецензент:

(проф. д-р Николина Попова)